

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 13 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Małecka

Protokolant: protokolant sądowy Katarzyna Michalewska

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa M. N.

przeciwko (...) sp. z o.o. w P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 42.162,83 zł (czterdzieści dwa tysiące sto sześćdziesiąt dwa złote i osiemdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a. od kwoty 27.000 zł od 2 maja 2018 r.;

b. od kwoty 15.162,83 zł od 5 czerwca 2018 r.;

do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. kosztami procesu w całości obciąża pozwanego, szczegółowe rozliczenie pozostawiając referendarzowi sądowemu przy uwzględnieniu stawki wynagrodzenia dla pełnomocnika powódki na poziomie minimalnym.

SSO Małgorzata Małecka

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 listopada 2013 r. **powódka M. N.**, działająca przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. kwoty 76.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 09 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty w związku z wprowadzeniem strefy ograniczonego użytkowania dla lotniska P.–Ł.. Powódka wniosła ponadto o ustalenie, że pozwany ponosi wobec niej odpowiedzialność za szkody ujawnione w przyszłości, a pozostające w związku przyczynowo- skutkowym z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wokół (...) uchwałą Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012r. oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podała, że jest właścicielką nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w P. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy (...)w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...). Zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa (...) Nr (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P., nieruchomość powódki znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. Powódka podała, że na dochodzoną przez nią kwotę składa się kwota 49.000,00 zł odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości oraz kwota 27.000,00 zł odszkodowania odpowiadającego

nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego, zaś odsetki żądane są od dnia następnego po upływie terminu określonego w wezwaniu do zapłaty. (k. 1-5)

Pismem procesowym z dnia 28 listopada 2013r., pełnomocnik powódki, w odpowiedzi na wezwanie Sądu podał, iż na dochodzoną kwotę składa się kwota 50.000,00 zł odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości oraz kwota 25.000,00 zł odszkodowania odpowiadającego nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego, zatem roszczenie objęte pkt. 1 pozwu obejmuje kwotę 75.000zł, zaś roszczenie objęte pkt. 2 pozwu oceniono na kwotę 1,00 zł. (k. 28)

W piśmie z dnia 06 grudnia 2013 r., strona powodowa cofnęła pozew w zakresie roszczenia opisanego w jego pkt. 2, podtrzymując go w pozostałym zakresie oraz wskazując, iż wartość przedmiotu sporu wynosi 76.000,00 zł. (k. 29)

Pismem procesowym z dnia 14 stycznia 2014 r., pełnomocnik powódki ponownie sprecyzował wartość przedmiotu sporu, podając sumę 76.000,00 zł, na którą składało się żądanie zasądzenia kwoty 49.000,00 zł tytułem odszkodowania za obniżenie wartości nieruchomości i 27.000,00 zł tytułem odszkodowania odpowiadającego wartości nakładów koniecznych do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego. (k. 35)

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 7 marca 2014 r. **pozwany (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.**, działając również przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwany zarzucił, że z treści księgi wieczystej nr (...), nie wynika by, nieruchomość powódki była zabudowana budynkiem mieszkalnym, przez co brak jest legitymacji procesowej po stronie powodowej, w szczególności co do dochodzenia zapłaty odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku. Pozwany zanegował również zasadność przywołanych przez stronę powodową orzeczeń, podając, że dotyczyły one obszarów ograniczonego użytkowania, wytyczonych dla innych lotnisk. Ponadto wskazał, że ograniczenia w zakresie sposobu korzystania z nieruchomości, wprowadzone na podstawie uchwały nr (...), są zdecydowanie mniej radykalne niż w przypadku stref wprowadzonych dla innych lotnisk.

Pozwany podał, że samo wprowadzenie (...) nie przesądza automatycznie o odpowiedzialności odszkodowawczej, bowiem odszkodowanie przysługuje za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości. Nadto, zgodnie z art. 129 (...) należy wykazać związek przyczynowy pomiędzy wprowadzonym ograniczeniem a szkodą. Pozwany wskazał, że ewentualna szkoda została skompensowana w dacie nabycia nieruchomości, której wartość powinna uwzględniać działalność pozwanego. Pozwany zwrócił uwagę, że przed wprowadzeniem (...), liczba operacji lotniczych w porze nocnej była wyższa aniżeli po wprowadzaniu obszaru, a nadto, że objęcie (...) zabudowy mieszkaniowej, miało na celu zagwarantowanie dodatkowej ochrony dla nieruchomości położonych najbliżej lotniska. Pozwany podał, że uchwała nie wprowadza dla nieruchomości strony powodowej żadnych ograniczeń w zakresie przeznaczania terenu ani co do sposobu korzystania z niego. Podał, że obszar ograniczonego użytkowania został wytyczony w oparciu o dane dotyczące hipotetycznej najgorszej doby w ciągu roku, która nie musi nastąpić, jak również, że cały czas podejmowane są kroki zmierzające do ograniczenia poziomu hałasu, a (...) nie przekracza norm emisji hałasu dopuszczalnego w (...). Pozwany wskazał, iż nastąpił spadek operacji lotniczych, który będzie utrzymywał się w następnych latach.

Pozwany wniósł również o oddalenie żądania strony powodowej co do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość, jak również w zakresie żądania zasądzenia odsetek od dnia 09 kwietnia 2013r., wskazując, iż strona powodowa nie udowodniła istnienia obowiązku spełnienia świadczenia pieniężnego przez pozwanego, a tym samym, nie ma podstaw do przyjęcia, pozwany spóźnia się ze spełnieniem tego świadczenia. (k. 42-76)

W **piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2014 r.** (data wpływu: 8.05.2014r.), pełnomocnik powódki wskazał, iż nieruchomość powódki w istocie jest zabudowana podając, że właściwe dokumenty złoży na zarządzenie Sądu, jak również, że powódka posiada legitymację czynną do wystąpienia z powództwem. Strona powodowa nie zgodziła

się z twierdzeniami pozwanego, jakoby nie poniosła żadnej konkretnej szkody w związku z wprowadzeniem (...), podając, że wartość nieruchomości powódki uległa zmniejszeniu na skutek ograniczeń w zakresie korzystania z nieruchomości wprowadzonych Uchwałą, a ograniczenia te są związane z hałasem lotniczym. Strona powodowa wskazała, że obowiązek poniesienia przez pozwanego kosztów modernizacji akustycznej nieruchomości, wprost wynika z Uchwały, zaś co do konieczności ich poniesienia oraz wysokości, winien wypowiedzieć się biegły. Powódka podała, że w jej ocenie pozwany od dnia 09 kwietnia 2013 r., pozostaje względem niej w zwłoce, co do roszczeń w wysokościach objętych wezwaniem do zapłaty i za ten czas należą jej się odsetki ustawowe. (k. 134-138)

W odpowiedzi na powyższe, strona pozwana w **piśmie z 2 czerwca 2014 r.**, wskazała, iż podtrzymuje swój zarzut co do braku legitymacji czynnej powódki. Pozwany ponownie wskazał, że Uchwała nie wprowadza dla nieruchomości powódki żadnych ograniczeń co do przeznaczenia terenu lub sposobu korzystania z niego. Podał, że nie kwestionuje swojej odpowiedzialności w zakresie obowiązku poniesienia kosztów modernizacji akustycznej, jedynie pod warunkiem wykazania, że zaszła konieczność ich poniesienia. Pozwany wywodził, iż wprowadzenie (...) wpłynęło korzystnie na oddziaływanie akustyczne pozwanego. (k.347-350)

W **piśmie z dnia 08 maja 2015 r.**, pozwany wniósł o zmianę postanowienia dowodowego z dnia 16 kwietnia 2014 r. oraz ponowił wcześniej prezentowaną argumentację. (k. 411-416)

Na rozprawie w dniu **12 maja 2016 r.** pełnomocnik powódki rozszerzył żądanie pozwu, wnosząc o zasądzenie kwoty 72.400,00 zł tytułem obniżenia wartości nieruchomości wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 09 kwietnia 2013 r.

Pozwany natomiast podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. (k. 611 akt).

Wyrokiem częściowym z dnia 12 maja 2016r. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 72.400 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 49.000 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie się wartości nieruchomości.

Wyrokiem z dnia 1 lutego 2017r. Sąd Apelacyjny w P.zmienił w/w wyrok Sądu Okręgowego w P. w zakresie daty początkowej, od której są naliczane ustawowe odsetki za opóźnienie.

W **piśmie z dnia 21 maja 2018 r.** pełnomocnik powódki rozszerzył żądanie pozwu, wnosząc o zasądzenie kwoty 41.162,83 zł tytułem nakładów koniecznych do zapewnienia nieruchomości powódki właściwego klimatu akustycznego (k. 162 akt).

Pozwany natomiast podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. (k. 971-973 akt)

Sąd Okręgowy ustalił, następujący stan faktyczny:

Powódka jest właścicielem nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), obręb P., arkusz mapy 11, numer działki (...) o powierzchni 0,0800 ha, dla której Sąd Rejonowy (...) w P. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Nieruchomość zabudowana jest jednokondygnacyjnym, podpiwniczonym, budynkiem mieszkalnym w zabudowie wolnostojącej, wykonanym w technologii murowanej.

Powierzchnia użytkowa budynku powódki wynosi 103,4 m². Działka ma kształt prostokąta, jest ogrodzona, posiada dostęp do drogi publicznej o nawierzchni urządzonej. Dojście do budynku i wjazd na działkę są utwardzone płytami chodnikowymi. Na niezabudowanej części gruntu znajduje się trawnik i nasadzenia drzew. Budynek mieszkalny powódki przed wprowadzeniem (...) spełniał wymogi Polskiej Normy z zakresu izolacyjności akustycznej.

Nieruchomość należąca do powódki położona jest na obszarze, dla którego uchwalono Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego P. rejon ulicy (...) i drogi krajowej nr (...). Szacowaną nieruchomość oznaczono w planie symbolem MN- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

dowód: wydruk treści księgi wieczystej KW nr (...) (k. 13-22akt), opinia biegłego K. R. (k. 368-403akt), opinia uzupełniająca (k. 547-560 akt), opinia biegłego W. P. (k. 836-872).

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę Nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., która weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r. Uchwała ta utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., podzielony na dwie strefy tzw. strefę wewnętrzną i tzw. strefę zewnętrzną, a w nim określiła ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów.

W myśl postanowienia § 4 uchwały, w obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy:

1) strefę zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, określona w § 3, a od wewnątrz linia będąca obwiednią:

a) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $L_{AeqD} = 60$ dB oraz dla pory nocy $L_{AeqN} = 50$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych;

b) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $L_{AeqD} = 55$ dB oraz dla pory nocy $L_{AeqN} = 45$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska;

2) strefę wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy lotniska.

W obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono przeznaczania nowych terenów pod budowę szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz pod strefy ochronne A uzdrowisk (§ 7 uchwały).

W obszarze ograniczonego użytkowania określono następujące sposoby korzystania z terenów w strefie wewnętrznej (§ 8 ust. 2):

a) zabroniono budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) dopuszczono rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zabroniono tworzenia stref ochronnych A uzdrowisk,

d) dopuszczono lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W uchwale wprowadzono ponadto wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach

z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej (§ 9 ust. 2).

Na mocy tej uchwały opisana wyżej nieruchomość, należąca do powódki, znalazła się w tzw. **strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania**.

Okoliczności niesporne, jak również dowody: decyzja (...) Dyrektora Ochrony Środowiska (k. 179-202 akt), decyzja (...) Dyrektora Ochrony Środowiska w P. (k. 145-178 akt), raport o oddziaływaniu na środowisko „Rozbudowa i modernizacja (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością im. H. W.” (k. 219-341 akt), procedura (...) (k.

203-218akt), informacja odnośnie sposobu wdrożenia warunków realizacji projektu pn. „Rozbudowa i modernizacja (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością im. H. W.” określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (k. 91-96akt), wyciąg z protokołu kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony (...) w P. (k. 103akt).

Pismem z dnia 25 marca 2013 r., powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 94.000,00 zł do dnia 08 kwietnia 2013 r., podając, że jej nieruchomości znalazła się w strefie wewnętrznej (...), wskutek czego nastąpiło zmniejszenie jej wartości o kwotę 48.000,00 zł, a ponadto zmuszona jest przeprowadzić remont, mający na celu dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do standardów akustycznych, którego koszt szacuje na 46.000,00 zł.

W piśmie z dnia 15 kwietnia 2013 r., pozwany, odpowiadając na powyższe wezwanie, podał, iż z chęcią podejmie rozmowy z powódką, jednakże żądana przez nią kwota jest nieoparta żadnymi dowodami, a nadto, że przewiduje możliwość wypłaty odszkodowania jedynie na modernizację akustyczną nieruchomości, w ramach procedury koncyliacyjnej.

dowód: pismo z dnia 25 marca 2013r. zawierające zgłoszenie roszczenia (k. 11-12), odpowiedź na wezwanie do zapłaty z 15 kwietnia 2013r. (k. 9-10)

W związku z wprowadzeniem (...) dla lotniska P.- Ł. w P. nieruchomości powódki wymaga nakładów w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej, polegających na wymianie okien na okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej. Koszt nakładów, które powódka powinna ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), w związku z określeniem na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków w zakresie, w jakim dotyczą podwyższonych na tym obszarze wymagań izolacyjności akustycznej, zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...) z dnia 30 stycznia 2012 roku, wynosi 42.162,83 zł.

dowód: opinia biegłego W. P. (k. 836-872), opinia biegłego Z. B. (k. 855-912)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów (urzędowych i prywatnych) oraz opinii biegłych sądowych W. P. i Z. B..

Zgodnie z treścią art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie natomiast z treścią art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Również Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów również nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Opinia biegłego sądowego z dziedziny akustyki W. P. została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o przesłuchanie biegłego na rozprawie i o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki. Pozwany zarzucił biegłemu, że w sposób nieuprawniony określił wymaganą izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych budynku powódki, zapewniającej spełnienie wymagań Polskich Norm po utworzeniu (...) dla docelowego stanu na rok 2034; dowolnie dobrał normy do określania izolacyjności akustycznej oraz nie uwzględnił pozostałych źródeł hałasu istniejących w pobliżu nieruchomości powódki.

Na rozprawie w dniu 28 maja 2018 r. biegły z dziedziny akustyki W. P. podtrzymał wnioski i twierdzenia zawarte w opinii głównej. Biegły stwierdził, iż konieczne było zastosowanie normy PN-B- (...):3:2015-10, ponieważ norma PN-B- (...):3:1999 budzi kontrowersje. Jak podniósł biegły, hałas lotniczy charakteryzuje się tym, że w krótkim czasie emitowana jest bardzo duża energia, a zatem konieczne byłoby uwzględnienie wartości maksymalnej równoważnego poziomu dźwięku, czego nie dopuszcza norma wskazana przez pozwanego. W celu określenia poziomu miarodajnego należy wziąć pod uwagę okres jednej doby. W związku z tym, że hałas lotniczy jest zmienny w czasie, to poziom

miarodajny byłby wyższy niż wskazany przez biegłego w opinii głównej. Natomiast w normie PN-B- (...):3:2015-10 możliwe jest wzięcie pod uwagę dłuższego okresu czasu i uśrednienie wartości miarodajnego poziomu hałasu. Norma „stara” stwarzała wiele trudności w stosowaniu, a zatem konieczna była jej zmiana. Odnosząc się natomiast do zarzutu nieuwzględnienia pozostałych źródeł hałasu istniejących w pobliżu nieruchomości powódki, biegły wskazał, iż nieruchomość powódki jest zlokalizowana na typowym osiedlu domków jednorodzinnych, a zatem brak jest w pobliżu przedmiotowej nieruchomości innych uciążliwych źródeł hałasu, w szczególności związanej z ruchem pojazdów, działaniem zakładów przemysłowych. Mając na uwadze powyższe, biegły nie uwzględnił innych źródeł hałasu oraz nie wyznaczył sumarycznego poziomu równoważnego wszystkich źródeł hałasu.

Opinia biegłego sądowego z dziedziny budownictwa Z. B. również została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o przesłuchanie biegłego na rozprawie i o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny budownictwa. Pozwany zarzucił biegłemu, że bezzasadnie zastosował system wentylacji nawiewno- wyciągowej z odzyskiem ciepła opartej na centrali wentylacyjnej za łączną kwotę ponad 13.000,00 zł brutto, w sytuacji gdy wystarczające w ocenie pozwanego byłoby zastosowanie nawiewników okiennych lub ściennych bez jednoczesnej konieczności montowania całego systemu wentylacji mechanicznej nawiewno- wywiewnej. Pozwany zakwestionował również skorzystanie przez biegłego z katalogu (...) Ośrodek (...) sp. z o.o.

Na rozprawie w dniu 28 maja 2018 r. biegły z dziedziny budownictwa Z. B. wskazał, iż w związku z wymianą okien, konieczne jest zastosowanie systemu wentylacji nawiewno- wyciągowej w celu zapewnienia prawidłowej wentylacji budynku. Niemożliwe jest bowiem zapewnienie napływu świeżego powietrza przy jednoczesnym stałym zamknięciu okien. Biegły zaznaczył, że okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej spełniają swoje zadanie tylko i wyłącznie wtedy, kiedy są zamknięte. Każde rozszczelnienie, uchYLENIE lub otwarcie tych okien powoduje rozszczelnienie akustyczne obiektu. Jednakże w sytuacji gdy są one zamknięte, likwiduje się jakikolwiek napływ świeżego powietrza do budynku. Zgodnie natomiast z przepisami i normą przytoczonymi przez biegłego w opinii, w budynku powódki niezbędny jest strumień wymiany powietrza w wysokości 120 m³ na godzinę, który musi mieć charakter ciągły.

Biegły zaznaczył, iż koszty zamontowania wentylacji nawiewno- wywiewnej zrównoważonej dla budynku powódki byłyby porównywalne do kosztów zamontowania wentylacji grawitacyjnej z zastosowaniem nawiewników okiennych i ściennych. Nie bez znaczenia jest okoliczność, iż koszty eksploatacji wentylacji nawiewno- wywiewnej zrównoważonej są niższe niż w przypadku kosztów eksploatacji wentylacji grawitacyjnej z zastosowaniem nawiewników okiennych i ściennych. Wentylacja nawiewno- wywiewna zrównoważona umożliwi również lepszą cyrkulację powietrza, co przy hałasie i ilości obsługiwanych przez pozwanego połączeń lotniczych sprawia, że rozwiązanie w postaci częstego otwierania i zamykania okien nie spełnia swojej roli, w szczególności w porze nocnej.

Biegły zaznaczył, że w przypadku zamontowania wentylacji grawitacyjnej z zastosowaniem nawiewników okiennych i ściennych, należałoby zastosować aż 12 sztuk tych nawiewników, co spowodowało znaczne obniżenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych i konieczność zastosowania okien o podwyższonej jeszcze bardziej izolacyjności akustycznej oraz zapewnić właściweysterowanie wentylacji.

Tym samym Sąd uznał opinie biegłych W. P. i Z. B. za w pełni wiarygodne, szczególnie, że opinie zostały sporządzone przez osoby kompetentne, dysponujące odpowiednim zasobem wiedzy. Obie opinie są konsekwentne, jednoznaczne i stanowcze, a nadto zostały wydane z uwzględnieniem całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i badań własnych biegłych. Biegli w sposób szczegółowy przedstawili w swoich opiniach przesłanki, na których się oparli formułując końcowe wnioski. Zaprezentowane w nich ustalenia poparte zostały rzeczą, logiczną i zgodną z zasadami poprawnego wnioskowania argumentacją, co pozwala stwierdzić, że ich autorzy dysponują rzetelną wiedzą specjalistyczną w swojej dziedzinie i pozwala je uznać za pełne i kompletne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd postanowieniem z 13 czerwca 2018 r. oddalił wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki oraz o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny budownictwa. Podzielić należy stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 10 października

2012 r., sygn. akt I UK 210/12, zgodnie z którym samo niezadowolenie strony z dotychczasowej opinii nie może być bowiem przyczyną dopuszczenia dowodu z nowej opinii biegłego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powódka domagała się odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (u.p.o.ś.), wywodząc swoje roszczenia z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P. na mocy uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 października 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P.. Jest niesporne, że na jej podstawie należąca do powódki nieruchomość znalazła się w tzw. strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. W ramach zgłoszonego powództwa powódka domagała się odszkodowania z tytułu spadku wartości jej nieruchomości w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. oraz z tytułu kosztów odpowiadających nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego. Za uwzględnieniem roszczenia przemawiała analiza materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy oraz ocena stanu faktycznego, dokonana przez pryzmat przepisów powołanych w uzasadnieniu pozwu. Należało podzielić argumentację powódki o istnieniu odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego za tak ustalony stan faktyczny, elementem którego jest utrata wartości rynkowej należącej do niej nieruchomości, o czym orzeczono w wyroku częściowym z dnia 12 maja 2016 r., oraz konieczność poniesienia kosztów odpowiadających nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P..

Stosownie do przepisu art. 135 § 1 u.p.o.ś. obszar ograniczonego użytkowania tworzy się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały – art. 135 ust. 2 u.p.o.ś. Przed nowelizacją tego przepisu czynił to natomiast właściwy wojewoda w drodze rozporządzenia; przykładem tutaj jest chociażby lotnisko wojskowe P. – K.. Dla zakładów lub innych obiektów, niewymienionych w art. 135 ust. 2 u.p.o.ś., czyni to rada powiatu, w drodze uchwały (art. 135 ust. 3 u.p.o.ś.). Zgodnie z treścią art. 135 ust. 3a u.p.o.ś. tworząc obszar ograniczonego użytkowania, wskazane organy określają granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne budynków oraz sposób korzystania z terenów wynikające z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub analizy porealizacyjnej albo przeglądu ekologicznego. Tworzące obszar ograniczonego użytkowania uchwała sejmiku województwa (uprzednio rozporządzenie właściwego wojewody) albo uchwała rady powiatu - po ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 2 i art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449) - stają się aktami prawa miejscowego.

Powódka domagała się kwoty 42.162,83 zł tytułem nakładów, które należy ponieść w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla jej domu.

Wskazać należy, że szkoda w majątku powódki przejawiająca się w konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych powstała już w dacie wejścia w życie uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., tj. w dniu 28 lutego

2012 r. W tym miejscu wskazać należy, że polska norma PN-B-02151-3:2015-10 normuje wymaganą izolacyjność akustyczną przegród budowlanych.

Z opinii biegłego sądowego W. P. wynika, że budynek mieszkalny powódki przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania spełniał wymogi Polskiej Normy, tj. normy PN-B- (...) -3:2015-10 z zakresu izolacyjności akustycznej. Natomiast po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania przedmiotowy budynek nie spełnia już tych wymogów. W związku z tym, wymaga nakładów w postaci wymiany okien na okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej, co ma bezpośredni związek z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P.. Koszt nakładów, które powódka powinna ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), wynosi 42.162,83 zł.

Wprawdzie pozwany zgłosił pod adresem opinii szereg zarzutów, ale biegli odnieśli się do nich wyczerpująco na rozprawie i ostatecznie okazały się one niezasadne. Sąd podzielił bowiem w całości pisemne opinie wraz z ustnymi wyjaśnieniami złożonymi na rozprawie przez biegłego W. P. i biegłego Z. B..

W konsekwencji powódka musi ponieść nakłady w wysokości 42.162,83 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki łącznie kwotę 42.162,83 zł.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o treść art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zasądzając je od kwoty 27.000,00 zł od dnia 2 maja 2018 roku (po upływie 7 dni od doręczenia opinii biegłych pełnomocnikowi pozwanego) i od kwoty 15.162,83 zł od dnia 5 czerwca 2018 r. (po upływie 7 dni od doręczenia pisma z dnia 21 maja 2018 r. rozszerzającego powództwo pełnomocnikowi pozwanego pozwanemu na rozprawie z dnia 28 maja 2018 r.) do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisów art. 100 k.p.c., obciążając nimi w całości stronę pozwaną uwagi na to, że powódka uległa tylko co do nieznacznej części żądania, tj. w zakresie roszczenia odsetkowego. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu (art. 108 § 1 zd. 2), przy uwzględnieniu wynagrodzenia dla pełnomocnika powódki na poziomie stawki minimalnej.

/-/ SSO Małgorzata Małecka